

KRALJEVINA SRBA, HRVATA I SLOVENACA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

Klasa 45 (1)

INDUSTRISKE SVOJINE

Izdan 1. Avgusta 1927.

PATENTNI SPIS BR. 4397

Hans Berthold, Berlin—Schöneberg.

Sprava za obradu zemljišta sa upčastim dobošem.

Prijava od 18. februara 1925.

Važi od 1. januara 1926.

Traženo pravo prvenstva od 23. februara 1924. (Nemačka).

Predmet ovog pronalaska jeste drljača sa upčastim dobošem za obradu zemljišta.

Poznate su drljače za laku obradu zemljišta kod kojih svi spleťovi zubaca drljače imaju istu obrtnu brzinu, prema brzini kretanja sprave, dok drljače pomoću lanca i upčanika dobijaju sa motora bržu obrtnu brzinu u cilju da drljaju, isitne i pomešaju zemlju u njenom gornjem sloju.

Poznate su također drljače za zemljišta kod kojih se primenjuju oruđa koja se kreću sa različitim brzinama i koja gornji sloj zemlje naizmenično obrađuju, naizmeničnim dejstvom hvatanja.

Kod ovog pronalaska pak, reč je o spravi koja nije u cilju ugarivanja još neobrađenog zemljišta, naročito za šumske predele, čiji upčasti doboši podesnim rasporedom upčanika i upčastih prenosa dobijaju prinudno regulisanu, naizmenično različitu obrtnu brzinu, i to tako u odnosu prema kretanju cele sprave tako i međusobnom odnosu u cilju, da se zemljište za obradu izrije i prerie fako, da isto dobije, radi najvećeg prinosa, potrebnii odnos mešanja, odnosno potrebnu kapilarnost zemlje.

Na sl. 1, pokazan je u primeru izvođenja novi raspored sprave sa upčastim dobošima na oruđu za obradu zemlje u cilju poslizanja gore pomenutih svrha.

a je okvir sprave, b prednji pogoni točak, c c' su zadnji točkovi. Na osovinu e, koja se obrće u ležištima okvira a utvrđeni su klinom unutarjni upčasti doboši d, d', dok spoljni f, f' leže na osovinama g, g',

koje se nevezano obrću oko osovine e. Na osovinu e nalaze se dalje u okviru a upčanici h, h', okvir zatim ima osovine k, k', za koje su u okviru a utvrđeni upčanici n, n', a izvan okvira upčanici m, m', upci upčanika m, m', hvataju se sa zupcima upčanika h, h', oba upčanika istog su prečnika. Manji upčanici n, n' hvataju se sa velikim upčanicima i, i'.

Pri kretanju sprave doboši d, d', sa svojim zupcima ulaze u zemlju i dobijaju odgovarajuću obimnu brzinu, koju pak doboši f, f', nemaju, pošto se njihove osovine g, g', nevezano obrću na osovinu e. Obrtanje poslednjih pak prenosi se pomoću upčanika h, h', na upčanike m, m', čijem obrtanju, moraju slediti i upčanici n, n', pošto su utvrđeni na istim osovinama k, k' sa upčanicima m, m'. Upčanici n, n' prenose svoje obrtanje na upčanike i, i', te se time obrću doboši f, f' pošto sa upčanicima i, i' leže na istim osovinama g, g'. Kako su upčanici n, n' manjeg prečnika, nego upčanici i, i', to izlazi da je obimna brzina zapčanika i, i' manja nego obimna brzina upčanika n, n' t. j. doboši f, f' obrću se sporije, nove doboši d, d'. Promenom odnosa prenosa upčanika n, n' prema upčanicima i, i' može se i obimna brzina doboša f menjati prema obimnoj brzini doboša f', tako da ova četiri dobaša, dobivaju tri razne obimne brzine.

Usled ovih raznih obimnih brzina dobaša zemljište se rije neravnomerno i time dobija intenzivnije mešanje zemlje odnosno kapilarnost zemljišta.

Patentni zahtev:

Sprava za obradu zemljišta sa oruđem sa zupčastim dobošima, koji, radi jačeg mešanja zemlje odnosno kapilarnosti iste, dobijaju različitu obimnu brzinu, naznačena lime, što su klinovima na osovini (e),

koja nosi doboše (d, d') utvrđeni zupčanici (h, h') a na šupljim osovinama (g, g') koje nose doboše (f, f') koji se slobodno obrću na osovini (e) utvrđeni su pak zupčanici (i, i'), zupčanici (h, h') odnosno (i, i') hvataju se sa zupčanicima (m, m') odnosno (n, n') tako, da dobošima (f, f') saopštavaju sporiju brzinu nego dobošima (d, d').

